

PREGLED AKTIVNOSTI

CRNOGORSKE AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI U 2017. GODINI

I. NAUČNOISTRAŽIVAČKI PROJEKTI – 19

1. *Biodiverzitet Crne Gore (Katalog parazitskih osa; Katalog vaskularne flore Crne Gore; Katalog faune paukova Crne Gore; Katalog faune osolikih muva Crne Gore; Katalog flore mahovina Crne Gore)* – rukovodilac akademik Gordan Karaman;
2. *Genetički resursi u poljoprivredi i šumarstvu Crne Gore (Genetički resursi u biljnoj proizvodnji; Genetički resursi u stočarstvu; Genetički resursi u šumarstvu)* – rukovodilac prof. dr Milan Marković;
3. *Prirodne nauke, matematika i informatika u obrazovnom sistemu Crne Gore* – rukovodilac akademik Slobodan Backović;
4. *Cerebrovaskularne bolesti u populaciji Crne Gore* – rukovodilac akademik Svetomir Ivanović i prof. dr Vaso Antunović;
5. *Istorijat vinogradarstva Crne Gore (XVIII-XX vijek)* – rukovodilac dr Svetozar Savić;
6. *Globalizacija, mala zemlja i razvoj nauke u Crnoj Gori* – rukovodilac akademik Milica Kostić;
7. *Pravno-ekonomska analiza usaglašavanja kompanijskog prava Crne Gore sa pravom Evropske unije* – rukovodilac akademik Dragan Radonjić;
8. *Crnogorska služba Valtazara Bogišića* – rukovodilac prof. dr Zoran Rašović, vanredni član CANU;
9. *Izvori za istoriju Crne Gore* – rukovodilac akademik Đorđe Borozan;
10. *Turski (osmanski) izvori za istoriju Crne Gore* – rukovodilac prof. dr Šerbo Rastoder, vanredni član CANU;
11. *Učesnici Podgoričke skupštine* – rukovodilac akademik Zoran Lakić;
12. *Paradigme diskursa kulture u Crnoj Gori* – rukovodilac akademik Nenad Vuković;
13. *Crnogorski dijalekatsko-onomastički kompleks – Rječnici crnogorskih narodnih govora (Rječnik govora okoline Bijelog Polja; Rječnik govora okoline Berana; Frazeološki rječnik Njegoševog djela)* – rukovodilac akademik Branislav Ostojić;
14. *O NOR-u i revoluciji u Crnoj Gori* – rukovodilac akademik Miomir Dašić;
15. *Otisak kamena – stećci u Crnoj Gori* – rukovodilac akademik Anka Burić;
16. *Prilozi za muzičku kulturu Crne Gore XIX-XX vijek* – rukovodilac prof. Žarko Mirković, vanredni član CANU;
17. *Umjetnost i angažovanost, Miloš Vušković kao karikaturista* – rukovodilac akademik Pavle Pejović;
18. *Akademici CANU – pjesnici (16 pjesnika)* – rukovodilac Pavle Goranović, vanredni član CANU;
19. *Crvena stijena* – rukovodilac Robert Vejlon, inostrani član CANU (CANU i Narodni muzej Crne Gore).

MEĐUNARODNI PROJEKTI – 7

1. *Radon u školama i vrtićima u Crnoj Gori*, rukovodilac akademik Perko Vukotić. Nosioi projekta su CANU, Ministarstvo prosvjete i Ministarstvo održivog razvoja i turizma. Projekat finansira Međunarodna agencija za atomsku energiju i Vlada Crne Gore.
2. *Strengthening Regional Cooperation in the Field of Renewable Energy Sources for Sustainable Development and Climate Change Reduction in the Western Balkan Countries“ (Jačanje regionalne saradnje na polju obnovljivih izvora energije za održivi razvoj i redukciju klimatskih promjena u zemljama Zapadnog Balkana)*. CANU partner na projektu Akademije nauka i umjetnosti Republike Srpske, u okviru Programa podrške Uneska za period 2016–2017. Predstavnik Akademije je akademik Momir Đurović.
3. *Bulgaria, Montenegro and the Balkans from the Berlin Congress to the Present“ (Bugarska, Crna Gora i Balkan od Berlinskog kongresa do danas)*. Zajednički projekat CANU i Instituta za balkanske studije pri Bugarskoj akademiji nauka. Rukovodilac projekta sa strane CANU je akademik Đorđije Borozan, potpredsjednik.
4. *Istraživanja materijalnog kulturnog nasljeđa i hronologije i tipologije grada Svač/Šas*, u okviru Protokola o zajedničkoj saradnji CANU i Akademije nauka Albanije.
5. Priprema ilustrovanog kataloga *Fundusa Manastira Sv. Jovana Vladimira i Kodeksa Sv. Jovana Vladimira*, u okviru Protokola o zajedničkoj saradnji CANU i Akademije nauka Albanije. Imenovani zajednički timovi.
6. CANU podnijela predloge projekata *Arheografija mediteranske Crne Gore i Razvijanje metode za ocjenu ranjivosti karstnih podzemnih voda na zagađenje na teritoriji sliva Jadranskog basena Crne Gore*, u okviru Evromediteranske mreže akademija (EMAN), a uz podršku Međuakademijske grupe za razvoj (GID), sa sjedištem u Parizu.
7. CANU prijavila dva projekta *MultiPPS: Multicomponent, multidimensional and multisensory polynomial phase signals estimators*, (prof. Igor Đurović, vanredni član CANU) i *GBDSP: Graph signal processing on big data exhibiting sparsity property*, (akademik Ljubiša Stanković), na poziv Evropskog istraživačkog savjeta (ERC).

II. MEĐUNARODNI NAUČNI SKUPOVI I KONFERENCIJE – 7

1. *Stanovništvo Crne Gore – struktura i projekcije*, u organizaciji CANU i Univerziteta Donja Gorica, 29. jun;
2. *Upotreba rodno osjetljivog jezika* – Centar mladih naučnika CANU, 22. septembar;
3. Osmo međunarodna naučna konferencija *Optimization and Applications (OPTIMA 2017)*, u organizaciji CANU, Univerziteta Crne Gore, Računskog centra Ruske akademije nauka i Univerziteta u Evori iz Portugalije, Petrovac, 2–7. oktobar;
4. *Evropa, Balkan, Crna Gora*, u organizaciji CANU i Humanističkih studija UDG, 5–7. oktobar;
5. Međunarodna konferencija: *Globalizam i(li) nacionalizam /Globalism vs Nationalism*, zajedno sa Svjetskom akademijom umjetnosti i nauka, Evropskom akademijom nauka i umjetnosti i Globalnim okruglim stolom, 2–3. novembar;
6. *Bioetički izazov i nove tehnologije u biomedicini*, u organizaciji CANU i Medicinskog fakulteta UCG, 17. novembar;

7. *Književnost i filozofija – intertekstualne veze*, Centar mladih naučnika CANU, 22. novembar.

III. OKRUGLI STOLOVI I RASPRAVE – 9

1. *Rezultati međunarodnog testiranja učenika PISA 2015*, 24. februar;
2. *Genetički resursi u poljoprivredi i šumarstvu Crne Gore GENRES*, 28. februar;
3. *Prednacrt zakona o izmjenama i dopunama sistemskih zakona douniverzitetskog obrazovanja*, 19. april;
4. *Rasprava o Nacrtu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju*, 10. maj;
5. *Klimatske promjene, prirodni resursi i energija* (u organizaciji CANU i Univerziteta Donja Gorica), 13. jun;
6. *Komarci – prenosioci i izazivači bolesti*, 7. novembar;
7. *Arheološka baština Crne Gore*, 14. novembar;
8. *Bioetički izazovi i nove tehnologije u medicini* (u organizaciji CANU i Medicinskog fakulteta UCG), 17. novembar;
9. *Paradigme diskursa kulture u Crnoj Gori*, 21. novembar.

IV. NAUČNE TRIBINE – 60

1. Dr Marina Glamočak: *Zapadni Balkan i energetska sigurnost Evropske unije*, 13. februar;
2. Prof. dr Vaso Antunović: *Tretman švanoma vestibularnog živca – rezultati i perspektive*, 17. februar;
3. Prof. dr Zoran Stojanović: *Kaznena politika sudova*, 21. februar;
4. Akademik Branislav Ostojić: *Dijalekatsko i normativno u jeziku Gorskog vijenca*, 3. mart;
5. Prof. dr Ranko Raičević: *Cerebrokardijalne interrekcije – klinički značaj*, 10. mart;
6. Prof. dr Ljubinka Trgovčević-Mitrović: *Modernizacija Balkana – činjenice i problemi*, 13. mart;
7. Akademik Tonko Maroević: *Lirsko čitanje Gorskog vijenca, „ada što je nego maštarije“*, 16. mart;
8. Prof. dr Ervin Sejdić: *Možemo li koristiti veliku količinu podataka za razumijevanje funkcionalnih promjena u gutanju*, 23. mart;
9. Akademik Radomir V. Ivanović: *Odabrani komentari i kritika izdanja Gorskog vijenca u poslednjim decenijama razvoja njegošologije*, 30. mart;
10. Prof. dr Tanja Mišćević: *Da li su izazovi za EU izazovi i za njene buduće članice – pogled iz regiona?*, 31. mart;
11. Prof. dr Vesna Miranović: *TELEMONTEKG – tehnološki izazov za sprečavanje iznenadne srčane smrti*, 3. april;
12. Akademik Nenad Vuković: *Petar II Petrović Njegoš u poljskoj istoriji i kulturi*, 5. april;
13. Prof. dr Vera Popović-Brkić: *Hormoni i ravnoteža*, 7. april;
14. Gojko Čelebić: *Crnogorska književnost – kontinuitet i identitet*, 13. april;

15. Prof. dr Biljana Lazović: *Maslinarstvo – važan sektor poljoprivrede Mediterana*, 20. april;
16. Jevrem Brković, vanredni član CANU: *Njegoš kao književna inspiracija danas*, 21. april;
17. Prof. dr Miodrag Mateljević: *Hiperbolička geometrija, geometrija prostora Minkovskog, Mebijusove transformacije*, 8. maj;
18. Prof. dr Zoran Đikanović: *Finansijsko tržište u doba digitalizacije*, 10. maj;
19. Prof. dr Vesna Kilibarda: *Njegoševa prva posjeta Veneciji i njeni odjeci u Gorskom vijencu*, 11. maj;
20. Akademik Predrag Peško, SANU: *Od Barrett-ovog jednjaka do karcinoma*, 12. maj;
21. Prof. dr Vladimir Dragović: *Neobični bilijari i njihova topološka, dinamička i aritmetička svojstva*, 16. maj;
22. Prof. dr Dejan Popović: *Suprotstavljanje izbjegavanju plaćanja poreza u međunarodnom kontekstu*, 17. maj;
23. Prof. dr Sonja Tomović-Šundić: *Njegoševa estetika*, 18. maj;
24. Prof. dr Ilija Vujačić: *O ustavnom patriotizmu*, 24. maj;
25. Prof. dr Vesna Lačković: *Histološke i embrionalne determinante aneurizme aorte*, 29. maj;
26. Prof. dr Tatjana Đurišić-Bečanović: *Odbrambena funkcija Njegoševih tekstova Luča mikrokozma i Gorski vijenac*, 1. jun;
27. Pavle Goranović, vanredni član CANU: *100 godina od rođenja Radovana Zogovića, Lirika zemlje i poezija kao uslov djelovanja i postojanja*, 5. jun;
28. Prof. dr Mirka Zogović: *Danteova komedija i njeno tumačenje kroz vrijeme*, 6. jun;
29. Dr Ivan Čolović: *Problemi kritike političkih mitova*, 8. jun;
30. Balša Brković: *Kako danas čitati Njegoša*, 22. jun;
31. Prof. dr Cane Tulić: *Nedostatak testosterona kod muškaraca*, 23. jun;
32. Prof. dr Victor M. Buchstaber: *Fullerenes, Nanotubes and Combinatorial Structures on Surface*, 30. jun;
33. Dr Željko Bogetić: *Globalni, regionalni i lokalni izazovi ravnomjernog prosperiteta*, 7. septembar;
34. Prof. dr Naser Prljača: *Iskustvo razvoja ICT projekata u inkubatoru BIT centra Tuzla, uloga Univerziteta u Tuzli, Fakulteta elektrotehnike*, 14. septembar;
35. Prof. dr Lazar Davidović: *Aneurizmataska bolest: od aortinog luka do bifurkacije*, 15. septembar;
36. Niko Martinović: *110 godina od rođenja slikara Petra Lubarde*, 19. septembar;
37. Prof. dr Radmilo Marojević: *Izdanja i priređivači Gorskog vijenca*, 21. septembar;
38. Prof. dr Živko Andrijašević: *Djelo akademika Dimitrija Vujovića – tumačenje, značenje, uticaji*, 28. septembar;
39. Prof. dr Ilija Vujačić: *Politička misao u Gorskom vijencu*, 3. oktobar;
40. Prof. dr Dejan Jović: *Osnivački mit i nove demokratije: slučaj Hrvatske*, 4. oktobar;
41. Prof. dr Marko Bumbaširević: *Primjena mikrohirurgije u rekonstruktivnoj hirurgiji ekstremiteta*, 6. oktobar;
42. Prof. dr Danijel Denegri: *Od W, Z otkrića do Higgs-ove čestice – šta je sljedeće?*, 10. oktobar;
43. Prof. dr Čedomir Čupić: *Njegoš u svom i našem vremenu*, 12. oktobar;
44. Dr Michael Weninger: *Future of a united Europe? - Perspectives and challenges of our common European house*, 18. oktobar;
45. Prof. dr Velimir Radmilović: *Fenomeni faznih prelaza u legurama Al-Sc na atomskom nivou*, 19. oktobar;
46. Prof. dr Zoran Stojanović: *Nikola Srzentić – život i djelo*, 20. oktobar;

47. Prof. dr Gordana Đurović: *Djelo prof. Rista Vukčevića – privredni razvoj i makroekonomska upravljanje*, 24. oktobar;
48. Dr Mihailo St. Popović: Institut za srednjovjekovne studije, Beč: *Dvije reljefne karte Balkana – „neobičan“ pogled na Skoplje i na Crnu Goru u prvoj trećini 20. vijeka*, 31. oktobar;
49. Dr Ana Jokanović: *Superračunari – primjene i izazovi*, 6. novembar;
50. Prof. mr Janko Ljumović: *Njegoš kao savremenik: Izvedbe Gorskog vijenca u savremenom crnogorskom pozorištu*, 8. novembar;
51. Prof. dr Miodrag Perović: *330 godina Njutnovih Principia*, 13. novembar;
52. Prof. dr Ranko Lazović: *Kolorektalni karcinom – skrining, dijagnostika i liječenje*, 15. novembar;
53. Prof. dr Hoze Miguel Martinez Zapater, Španija: *Genetski diverzitet vinove loze u Crnoj Gori*, 23. novembar;
54. Akademik Predrag Peško: *O životu i djelu akademika Ljubomira Rašovića*, 24. novembar;
55. Prof. dr Lino Veljak: *150 godina Marksovog „Kapitala“*, 6. decembar;
56. Prof. dr Predrag Miranović: *Nobelova nagrada za fiziku 2017. godine*, 11. decembar;
57. Jan Harlan, *Kjubrik moć kroz umjetnosti*, 12. decembar;
58. Prof. dr Predrag J. Marković: *Kopernikanski obrt u istoriji – Oktobarska revolucija*, 13. decembar;
59. *Omaž Dušanu Vukotiću Vudu*, povodom 90 godina od njegovog rođenja, 14. decembar;
60. Prof. dr Roman Bošnjak: *Minimalnoinvanzivna neurohirurgija: implikacije u endoskopskoj mikrohirurgiji lezija mozga i lobanjske baze*, 15. decembar.

V. PROMOCIJE KNJIGA – 6

1. Zbornik radova sa naučnog skupa *Danilo Kiš – osamdeset godina od rođenja (1935-2015)*, 22. februar;
2. Akademik Radomir V. Ivanović: *Njegoš. Njegošologija. Njegošolozi*, 18. septembar;
3. Robert Whallon, *Crvena Stijena in Cultural and Ecological Context*, 14. novembar;
4. Prof. dr Slavica Perović, *Pojmovna metafora kulturno srodnih pojmova*, 16. novembar;
5. Prof. dr Vesna Kilibarda i doc. dr Jelena Knežević: *Njegoševa biblioteka i Dobrilo Aranitović, Selektivna bibliografija o Gorskom vijencu (1847-2016)*, (zajednička promocija), 5. decembar;
6. *Besjede o Njegošu*, zbornik predavanja sa Tribine *Petar II Petrović Njegoš*, 21. decembar.

VI. IZLOŽBE – 2

1. Umjetnički radovi Pera Počeka i Rista Stijovića posvećeni *Gorskom vijencu* – zajedno sa Narodnim muzejom Crne Gore – Centar savremene umjetnosti, Dvorac Petrovića, Podgorica, 18. maj;
2. *Umjetnik i angažovanost, Miloš Vušković kao karikaturista*, CANU, 21. decembar.

VII. KOMEMORATIVNE SJEDNICE – 3

1. Komemorativna sjednica povodom smrti akademika Olge Perović, 3. mart;

2. Komemorativna sjednica povodom smrti akademika Momčila Zečevića, 12. septembar;
3. Komemorativna sjednica povodom smrti akademika Dragutina Vukotića, 13. decembar.

VIII. IZDAVAČKA DJELATNOST

IZAŠLO IZ ŠTAMPE – 28

1. Godišnjak CANU za 2016. godinu;
2. Jubilarno izdanje *Gorskog vijenca*;
3. Glasnik Odjeljenja društvenih nauka br. 23;
4. Zbornik sa Naučnog skupa 1000 – *godišnjica Svetog Jovana Vladimira*;
5. Zbornik sa Naučnog skupa *Crna Gora i Italija – književne, kulturne i jezičke veze*;
6. *Besjede o Njegošu*, zbornik radova sa Tribine Petar II Petrović Njegoš;
7. Mihailo Burić, Budimir Fuštić i Predrag Bulajić, *Atlas zemljišta Crne Gore*;
8. Miodrag Perović, *Istorija matematike*, tom I, II i III;
9. Momir Đurović, *The future has no history*;
10. Radomir Milović i Kosto V. Perišić, *Rudine i Banjani – istorijski, antropogeografski i onomastički doticaji*;
11. Vojislav Nikčević, *Romani i Romeji*;
12. Zdravko M. Deletić, *Metodologija istorijskih istraživanja*;
13. Robert Whallon, *Crvena Stijena in Cultural and Ecological Context*;
14. Vesna Kilibarda, Jelena Knežević, *Njegoševa biblioteka*;
15. Jelena Bašanović-Čečović, *Jezik i stil Janka Đonovića*;
16. Slavica Perović, *Pojmovna metafora kulturno srodnih pojmova*;
17. Zoran Lakić, *Istorija i istoričari Crne Gore*;
18. Radomir V. Ivanović, *Njegoš. Njegošologija. Njegošolozi*;
19. Miomir Dašić, *Da se ne zaboravi – ocjene, prikazi i osvrti*;
20. Vlado Strugar, *Uzimaj redom Gospode*;
21. Zoran Lakić, *Crna Gora u Jugoslaviji. Odabrani članci, rasprave i eseji*;
22. Zoran Rašović, *Crnogorska služba Valtazara Bogišića (ne) završeni zakonski projekti*;
23. Radovan Zogović, *Pjesme nepokorne - izbor iz poezije*, priredio Miraš Martinović;
24. Radule Knežević, *Suvremena politička teorija*;
25. Dobrilo Aranitović, *Selektivna bibliografija o Gorskom vijencu (1847-2016)*;
26. Katalog *Poček/ Stijović*;
27. Katalog *Umjetnik i angažovanost, Miloš Vušković kao karikaturista*;
28. Spomenica preminulom članu CANU, akademiku Vladimiru Vojvodiću.

IX. MEĐUNARODNA SARADNJA

- a) Učešće predstavnika Akademije na skupovima asocijacija čiji je CANU nacionalni član, posjete nacionalnim akademijama nauka i posjete predstavnika drugih akademija našoj Akademiji:

- Generalna skupština Evromediteranske mreže akademija (*EMAN General Assembly*), pod pokroviteljstvom Međukademijske grupe za razvoj (G.I.D.), 20–23. mart, Denova.
- Sastanak evropskih nacionalnih članova Međunarodnog savjeta za nauku (*European National Members of the International Council for Science Annual Meeting*), u Letonskoj akademiji nauka, 11–12. maj, Riga;
- Posjeta delegacije CANU Akademiji nauka Albanije, 25–26. maj, Tirana. Potpisan bilateralni Protokol o saradnji;
- Treća zajednička naučna konferencija Berlinskog procesa / Procesu za Zapadni Balkan, (*3rd Joint Science Conference of the Berlin Process / Western Balkans Process*), u organizaciji Francuske akademije nauka i Njemačke nacionalne akademije nauka Leopoldina, 14–16. jun, Pariz;
- Generalna skupština Evropske federacije akademija prirodnih i humanističkih nauka (All European Academies – ALLEA), i simpozijum „Sustainability and Resilience” (Održivost i prilagodljivost), organizovan u saradnji sa Academia Europaea, u Mađarskoj akademiji nauka, 4–7. septembar, Budimpešta;
- Osmo konferencija akademija podunavske regije (*8th Danube Academies Conference - 8th DAC*), i Sastanak predsjednika akademija podunavske regije, u organizaciji Srpske akademije nauka i umjetnosti (SANU) i Evropske akademije nauka i umjetnosti (EASA), 21–22. septembar, Beograd;
- Sastanak Radne grupe ALLEA-e za obrazovanje u nauci (*ALLEA WG on Science Education*), u Francuskoj akademiji nauka (*Academie des Sciences*), 5. oktobar, Pariz;
- Učešće delegacije CANU na proslavi povodom 50 godina od osnivanja Makedonske akademije nauka i umjetnosti (MANU), 8–10. oktobar, Skoplje;
- Posjeta predsjednika Tatarstanske akademije nauka, akademika Miakzuma Salahova (Myakzyum Salakhov), i razgovori o mogućnostima uspostavljanja naučne saradnje između dvije akademije, 12. oktobar, Podgorica;
- Sastanak Upravnog odbora Svjetske akademije umjetnosti i nauka (WAAS Board of Trustees), 4. novembar, Podgorica;

b) Studijski boravci u Crnoj Gori po osnovu bilateralnih sporazuma o saradnji:

Na osnovu Sporazuma o naučnoj saradnji CANU i Bugarske akademije nauka (BAN), studijski boravak u Crnoj Gori, u sklopu dva zajednička projekta, realizovala su 4 istraživača iz Bugarske, u ukupnom trajanju od 21 dan.

c) Članovi Akademije učestvovali su, kao predstavnici Akademije ili po osnovu svog individualnog rada, na brojnim naučnim skupovima, te realizovali studijske boravke u zemljama Evrope i šire: Hrvatska, Italija, Bosna i Hercegovina, Rusija, Srbija, Velika Britanija, Sjedinjene Američke Države, Mađarska, Turska, Albanija.